1848. No. 49.

DRENTSCHE COURANT.

Dingsdag, den 20 Junij.

Nederland.

Den 13 kwam het te Maastricht, na gedurige twisten, tot eenige vechterijen tusschen de soldaten van 't 7de reg., zijnde meestal Limburgers, en de soldaten van 't 2de reg., uit andere provincien herkomstig. Onder 't gemeen waren er die opstookten of partij kozen tegen de Hollanders.

In 't ontwerp van grondwet is 't beginsel *geen placet* onveranderd behouden.

De Overijsselsche afdeeling van 't Onderwijzersgenootschap heeft besloten bouwstoffen te verzamelen voor een woordenboekje van 't Overijsselsch.

De Zeeuwsche Landbouw-Maatschappij heeft den veearts *van Hertum* hare gouden medaille aangeboden, als hebbende zich verdienstelijk gemaakt door een eenvoudig en proefhoudend middel tot genezing van schurftige schapen aantewijzen en door afmaking van vee ter stuiting der longziekte aanteraden.

[illegible] alle teekeningen van [illegible] ingetrokken, ook die welke nog waren toegelaten krachtens Kon. besluit van 26 Maart 1842.

De Societeit der Valkenjagt zal den 27 en 29 Junij en 1 Julij op 't Loo wedrennen houden. Onder de prijzen zijn een van *f* 1000, gevoegd bij een inleg van *f* 50, voor inlandsche paarden, gegeven door onzen koning; een stuk zilverwerk van *f* 1000 waarde als prijs voor paarden van alle landen, gegeven door den prins van Oranje; een zilveren valk ter waarde van *f* 1400, gegeven door een britschen hertog; een zilveren kruiwagen enz. De wedrennen op 1 Julij zullen worden afgewisseld door volksspelen, waarbij zilveren horologies, tabaksdoozen, schoengespen enz. te behalen zijn. De valkenjagt op 't Loo is begonnen.

De burgemeester van den Helder heeft een middel bekend gemaakt tegen brand door broeijing van 't hooi: men plaatse nml. een mand midden in den hooiberg, rondom welke 't hooi wordt opgestapeld en die gaandeweg wordt opgeheven: zoo blijft er eene holte, waardoor 't hooi uitwasemt.

De r.c. geestelijken van ZHolland, Utrecht en Gelderland teekenen thans een adres aan de Tweede Kamer, waarin zij opkomen tegen 't adres der Sijnodale Commissie der Herv. Kerk, en de vrijheid van godsdienst, van onderwijs en van vereeniging, zoo als die in 't ontwerp van grondwet erkend zijn, verlangen.

De breede kerkeraad der nederd. herv. gemeente te Leeuwarden heeft dit 12tal predikanten opgemaakt: *Broedelet* te Gouda, *Modderman* te Oudkerk, *Blaauw* te Renswoude, *Erdbrink* te Zutphen, *van Voorst* te Almelo, *Hamerster* te Noordbroek, *Cats Wor* te Mijdrecht, *Adama van Scheltema* te Hoorn, *van Berkum* te Stiens, *Janssonius* te Arnhem, *Lesturgeon* te Oosterhesselen, *van der Scheer* te Baambrugge: de 4 laatste bij overstemming tegen *Meyboom* te Nijmegen.

De minister der herv. eeredienst *Luzac* heeft, naar men verneemt, tot herstel zijner gezondheid, vier weken verlof gekregen. De minister van oorlog, insgelijks ongesteld, zou, zegt men, zes weken verlof krijgen.

Volgens berigt uit Maastricht van 13 Junij, beliepen de giften voor 't protestantsche weeshuis aldaar, voorzooveel bekend, reeds meer dan *f* 17,000.

De afscheiding sedert jaren te Utrecht bestaande tusschen de theologische en de overige studenten, is opgeheven door de ineensmelting van den Senatus Veteranorum en den Senatus Theologorum. Deze hereeniging zal den 19 openlijk gevierd worden.

De Akademische Senaat te Leiden heeft aan 't stedelijk bestuur verklaard, dat hij 't gebeurde in 't Huiszittenhuis beschouwt als eene bedenkelijke, hoogst betreurenswaardige gestrengheid jegens een hoogst verdienstelijk collegie; hij wenscht, dat de algemeene misnoegdheid der burgerij daarover tegen 't stedelijk bestuur, worde weggenomen.

Assen, 19 Junij.

Negenendertig Ingezetenen dezer stad hebben een adres aan de Tweede Kamer gezonden, waarin zij verzoeken: Behoud der bestaande provinciën, daar de opheffing van eenige derzelve, volgens de verklaring der regering, geene bezuiniging van belang zou aanbrengen, en steeds eene bron van verdeeldheid en twist zou zijn; — regtstreeksche verkiezingen van de leden der Staten-Generaal, der provinciale Staten, en der stedelijke en gemeentebesturen, met tijdelijke aftreding van alle; — openbaarheid der zittingen van bovengenoemde vertegenwoordigingen; — regt van vereeniging en associatie zonder voorafgaand verlof; — vrijheid van godsdienst binnen de muren; — vrijheid van drukpers door duidelijke omschrijving verzekerd; — afschaffing der Eerste Kamer; — afschaffing van alle privilegiën; — eene regtvaardiger verdeeling der algemeene lasten.

Honderdzesendertig leden der herv. gemeente van Kolder- en Dinksterveen, met den predikant, kerkeraad en onderwijzer aan 't hoofd, hebben bij adres aan de Tweede Kamer, zich vereenigd met 't bekende adres van de Sy-

nodale Commissie der Herv. Kerk, waarin ZM. verzocht wordt 't ontwerp van Grondwet, bijzonder op 't stuk van godsdienst en onderwijs, nog in ernstige overweging te nemen.

Eenige onderwijzers in Drenthe, allen leden van 't Nederlandsch Onderwijzers-Genootschap, hebben 't volgende adres aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal gezonden.

Het openbaar onderwijs blijve een aanhoudend voorwerp van de zorg der regering.

Het is een dure pligt voor den Staat, het onderwijs te verzorgen; van die verpligting mag de Staat niet ontheven worden. Hij moet dien pligt betrachten, zal hij zijne roeping volgen. De staatkundige opvoeding tot goede burgers rust op het openbaar onderwijs.

De Regering moet het onderwijs rigten, om het volk op te leiden, tot bereiking van het doel der maatschappelijke instellingen, waaronder wij leven. De Staat mag die rigting aan particulieren, aan politieke inzigten, aan godsdienstige gezindten niet overlaten. Hij zoude daardoor het beginsel van ontbinding toelaten. Ieder die goedvindt zijne meening, zijne speculatieve ideën over Godsdienst, over Staatkunde, over wijsbegeerte, den volke te verkondigen, zoude scholen, aanhangers, volgelingen kunnen maken, die weder door anderen worden bestreden, en alzoo de kiem leggen van verdeeldheid, vijandschap, onrust, onzekerheid voor personen en bezittingen, en tot eindelijke ontbinding van den Staat, en daardoor de ware vrijheid, die men tot leus neemt, te loor gaan.

Vrijheid in betrekking tot het onderwijs moet er zijn, namelijk om het te ontvangen, niet om het te geven.

Aan de ouders en voogden moet vrijstaan de keus van den onderwijzer en van het onderwerp, waarover het onderwijs wordt verlangd; maar de Staat moet het oppergezag uitoefenen over het toelaten tot het geven van onderwijs, als een doelmatig middel tot uitbreiding van kennis en voortgang van verlichting, tot de vorming van staatsburgers, tot onderlinge medewerking, tot bevordering van het hooge maatschappelijke doel van den staat, uitgedrukt in de bestaande Grondwet, waarborg voor wettig verkregen eigendom, voor ongestoorde Godsvereering, voor de gelijkheid voor de wet, voor onbesproken regtsbedeeling, voor vrije nijverheid en handel, voor vrije ontwikkeling van die vermogens, die het den Almagtige behaagt aan ieder naar zijne hooge wijsheid te verleenen.

Wij wagen het daarom uit besef van pligt, en om te voldoen aan de roepstem der Regering tot mededeeling der verschillende zienswijzen over de Grondwetsherziening, UEM. in het kort *onze* zienswijze over het onderwijs mede te deelen.

Als onderwijzers in Drenthe gaat ons dit onderwerp ter harte; hier heerscht vrijheid bij de ouders en voogden in de keus van onderwijzer en onderwerp. Hier bestaan bepalingen die streng gehandhaafd worden, over de toelating van onderwijzers tot het onderwijs. Hier vallen geene klagten over willekeur. Indien de onderwijzer traag is, de overheid houdt hem tot zijn pligt, of voorziet in die kwaal door vervanging. Zoodra de deur voor concurrentie tot onderwijs geopend wordt, zullen er zoovele leeringen zijn als onderwijzers. Zij zullen even als de winkeliers, hunne theorien in groote letters aan hunne deuren aanplakken, direct of indirect tot opstand aanmanen, verzet prediken tegen de inning der belastingen, het Communisme, het Socialisme voorstaan, alzoo de bezitters van wettig verkregene goederen in vijandschap stellen tegen de minder gezegenden.

Wanneer wij Frankrijk en Duitschland noemen, dunkt ons, dat reeds genoeg worden aangewezen de gevolgen, die men vreezen moet van een staat van vrijheid van onderwijs bij den onderwijzer, en welke staat uit een te overdreven liberalisme door de voordragten wordt vermoed bedoeld te zijn.

Wij naderen dan ook met eerbied UEM. met de ernstige bede, dat het UEM. moge behagen, de vrijheid van onderwijs, bij ieder die wil optreden als onderwijzer, niet te erkennen. Integendeel voor het onderwijs te vorderen bij den onderwijzer behoorlijk onderzoek naar zedelijkheid en bekwaamheid voor de toelating, ten einde het onderwijs te doen rigten op kosten en tot welzijn van den staat, en tot opvolging der wetten waaronder wij leven.

Assen den 10 *Junij* 1848.

+ Groningen, 15 Junij.

Heden morgen te 9 uur vergaderden de leden van 't Congres op nieuw, en bragt de Commissie over 't voorstel van 't bestuur betrekkelijk veranderingen, in de bepalingen van 't Congres te maken, bij monde van den hr *Alb Cohen* verslag uit en adviseerde tot vaststelling der veranderingen, zoo als die door 't bestuur waren voorgesteld. Deze veranderingen in deliberatie gebragt zijnde, deelde Prof. *van Hall* twee aanmerkingen daarop mede: 1º om bij de bepaling, dat beurtelings 't Congres in eene der verschillende Provincien zou gehouden worden, te voegen: *zooveel mogelijk*, ten einde 't Congres zich zelf niet bond, wanneer de beurt eens zou komen aan eene Provincie, alwaar 't Congres min gevoegelijk zou kunnen gehouden worden, en 2º om de bepaling, dat ieder, die wil, tegen betaling van *f* 1 a *f* 1.50 lid van 't Congres kan worden, in zoo verre te beperken, dat alleen meerderjarigen daarvan leden kunnen zijn, ten einde voortekomen, dat soms jongelieden uit de grap of om eene andere reden leden van 't Congres werden en hetzelve in de war bragten. De vergadering vereenigde zich met de eerste aanmerking, nadat daarover de HH. *van Zuylen* en *Gevers van Endegeest* 't woord gevoerd hadden. De tweede aanmerking gaf aanleiding tot eene geanimeerde discussie, waaraan de HH. *van Zuylen*, *Ermerins*, *van Roijen*, *de Sitter* en *Sloet tot Olthuis* deelnamen, en waarna de vergadering de bepaling, zoo als die door 't bestuur voorgesteld was, aannam.

Hierna deelden de onderscheidene Commissien, in de vorige vergadering benoemd, mede, hoedanig de staat der veldgewassen en der veeteelt in de onderscheidene Provincien was. Deze berigten luidden over 't algemeen en op weinige uitzonderingen na, zeer gunstig; vrij algemeen was echter de klagt over schade, door nachtvorsten aangebragt, terwijl alle mededeelingen daarin overeenstemden, dat de opbrengst der boomvruchten, inzonderheid van appelen en peeren, uiterst gering zou zijn.

De hr *Gevers van Endegeest* geeft bij deze gelegenheid te kennen, dat hij op zijne reis door Vriesland en Groningen naar 't Congres, heeft opgemerkt, dat zich in deze beide provincien een buitengewoon aantal distels in de landen vertoonden, zoo menigvuldig en van zoodanige grootte in sommige landen, dat de schapen zich daaronder verscholen; hij vroeg aan de landbouwers uit genoemde beide Provincien, of men geene pogingen deed, om deze distelen te vernielen, daar men zich in Holland soms aanzienlijke uitgaven getroostte, om van dit onkruid bevrijd te worden, welke in enkele gevallen voor een betrekkelijk niet groot stuk land *f* 50 à *f* 60 beliepen, uithoofde de distel niet alleen vele vruchtbare deelen uit den grond trekt, maar ook belet, dat onder denzelven 't gras groeit, terwijl 't vee 't gras, bij de distels staande, niet afgraast uit vrees van de snuit te prikken. Leden uit Groningen en Vriesland moesten tot hun leedwezen erkennen, dat inderdaad dit jaar de distels zich in buitengewoon groot aantal vertoond hadden; dat men ook daar wel zeer op 't uitroeijen der distels gesteld was, maar dat het aan genoegzame handen ontbroken had, om dezelve af te maaijen of uitterooden. De hr *Gevers* deelde nog

mede, dat men in Holland de distels, nog klein zijnde, wanneer een regen den grond zacht had gemaakt, met eene soort van krabber of nijptang met een haak, uit den grond haalde, en ze dan op 't land liet droogen, als wanneer 't vee dezelve, wanneer ze door de lucht en hitte slap geworden waren, gereedelijk opat. Prof. *Bergsma* merkte nog op, dat de landbouwers in een gedeelte van Gelderland de distels afmaaiden, tot hakselsneden en ze daarna aan de koeijen voerden, die ze met graagte nuttigden.

De hr *Sloet* geeft daarop mededeeling van een stuk uit een Duitsch tijdschrift, houdende berigten over kruising van verschillende varkensrassen, zijnde er van de daardoor verkregene varkens geweest, die 600, 700 ja 850 ponden gewogen hadden; hij maakt alle veehouders hierop opmerkzaam, en beveelt zeer de verbetering van 't inlandsch varkensras door kruising met buitenlandsche rassen aan; hij vestigt eindelijk de aandacht der vergadering op de verbeterde bijenkorven van Prof. *van Hall* en noodigt tot bezigtiging daarvan uit.

Prof. *van Hall* vraagt daarop aan de leden van 't Congres, of iemand ook berigten nopens de aardappelziekte kan mededeelen, daar hij vernomen had dat zij zich weder openbaarde. Van onderscheiden zijden, o.a. uit Noordlaren, wordt medegedeeld, dat dezelfde ziekteverschijnselen, als in vorige jaren, zich op enkele plaatsen doch in zeer geringe mate weder vertoond hadden; dat de ziekte echter zoo gering was, dat men niet kon zeggen, dat dezelve veel nadeel aanbragt.

Een der leden vraagt, of iemand ook iets weet mede te deelen aangaande de dennerups, die in de laatste jaren de bosschen, vooral in Gelderland, geteisterd heeft. Prof. *Bergsma* beveelt aan, om 't mos onder de denneboomen in een zeker gedeelte van 't jaar opteharken, waardoor de poppen van de rupsen zouden vernield worden, 'tgeen ook bevorderd werd door de varkens onder de denneboomen te laten loopen, die dan de poppen opvraten. De hr *d'Ablaing van Giessenburg* vereenigt zich niet met het middel van Prof. *Bergsma*, maar betoogt in eene belangrijke rede, dat er twee soorten van rupsen zijn die schade aan de denneboomen toebrengen, de eene de eigenlijk gezegde dennerups, die bij zijn verschijnen ook dadelijk zijn verdelger medebrengt, nml. een insect, hetwelk dezelve doodt, en een rups die de koppen of jonge looten der dennen doorknaagt, en bij welker verschijnen het raadzaam is dadelijk de aangetaste den omtehakken.

Een der leden verzoekt daarop, dat de hr *van Ittersum* door den President worde verzocht, om mede te deelen, wat hem ten aanzien van 't aderlaten van runderen, nadat de longziekte in zijn stal was uitgebroken, was wedervaren. De hr *van Ittersum*, gaarne aan 't verzoek voldoende, zegt alleen daadzaken te zullen mededeelen, en zich niet op 't gebied der veeartsenij-kunde te zullen wagen. In 't verloopen najaar was de longziekte op zijn stal uitgebroken; na aanwending van alle middelen, waren echter eenige runderen gestorven; de veearts *Jennes* kwam toen op de gedachte, om alle overige runderen, welke nog in aanzienlijk aantal aanwezig, doch alle hoestende hoewel overigens goed gezond waren, te aderlaten; dit geschiedde; 't bloed van ieder rund, in bakjes bewaard, toonde genoeg aan, dat bij alle 't laten zeer nuttig was geweest, en bij enkele zoo noodig dat eene tweede aderlating noodzakelijk werd geoordeeld; na de lating was 't hoesten geheel opgehouden, en tot nu toe was er geen spoor van longziekte weder op zijn stal waargenomen. Hoe men er dus ook over dacht, 't aderlaten scheen bij de longziekte, zoo niet een geneesmiddel, althans een voorbehoedmiddel, of misschien ook wel een geneesmiddel in 't begin der ziekte te zijn. De hr *Ali Cohen* deelde mede, dat de wetenschap ook leerde, dat bij alle ontstekingen, zoo als de longziekte ongetwijfeld was, aderlatingen in 't begin althans met zeer veel nut aangewend werden, en dat dus de wetenschap ook bij longziekte 't aderlaten aanraadde, zoo de ziekte niet te ver gevorderd was.

De hr *van Roijen* (van Zwolle) betoogt vervolgens 't voordeel der schapenhouderij, als welke in streken, waar geene kanalen zijn, 't eenige middel is, om zonder buitensporig groote kosten, op de plaats zelve genoegzame mestspeciën te bereiden, om daarmede woeste gronden te ontginnen; hij legt eene berekening over, volgens welke de schapen met zeer veel voordeel bij 't ontginnen van gronden kunnen gehouden worden; deze berekening zal in 't verslag worden opgenomen.

De President deelt mede, dat als leden der Commissie over de landhuishoudkundige scholen en de scheikundige laboratoria, benoemd zijn de HH. *Strating*, *van Zuylen*, *Gevers van Endegeest*, *Geert Reinders* en *Acker Strating*.

Bovenstaande werkzaamheden zijn gedeeltelijk verrigt in de zitting, welke te 11 uur is opgeheven, om de leden gelegenheid te geven om 't Doofstommen-Instituut te bezigtigen, en gedeeltelijk in de zitting welke te één uur weder begonnen is.

Er zijn in laatstgemelde zitting nog vier voorstellen gedaan, waarvan de uitvoering nog door dit Congres moest geschieden.

De hr *Suringar* beveelt aan de aandacht der vergadering inrigtingen aan, welke in Ierland bestaan en aldaar bijzonder veel nut verspreiden, nml. banken van voorschot of hulpbanken, waar ieder, die wil, kleine sommen, voor eene matige rente in voorschot kan ontvangen tegen 't stellen van twee gegoede borgen voor de rigtige terugbetaling en tegen eene oploopende boete bij niet tijdige voldoening; millioenen waren in 't vorige jaar aldus voorgeschoten; eene menigte van kleine kooplieden en vooral pachters waren daardoor geholpen en tegen woeker van geldschieters gewaarborgd, terwijl alle voorschotten op weinige na terugbetaald waren, en de schade door de ontvangene boeten ruimschoots kon gedekt worden; de spreker deelde aan vele leden een verslag dier inrigtingen rond, en verzocht ieder zijne gedachten over eene mogelijke navolging in ons land te laten gaan.

Nog stelde de hr *Suringar* voor, bij adres van ZM. te verzoeken, dat er bij 't ministerie van binnenl. zaken een inspecteur van den landbouw werd benoemd, die de tusschenpersoon was tusschen de landbouwers en de regering, die zijne opmerkingen op 't land en niet in de studeerkamer maakte, een practicus, een ambtenaar voor den landbouw als de H.H. *Schroeder van der Kolk* en *Feith* voor de krankzinnigen-gestichten. Nadat de H.H. *van Ittersum* en *van Roijen* hierover 't woord gevoerd hadden, vereenigde de vergadering zich met het voorstel.

De hr *Ketwich Verschuur* stelt daarna voor, een adres aan de Tweede Kamer intedienen, ten einde eene zinsnede over de afkoopbaarheid der tienden, welke retributien hij als een zeer groote hinderpaal voor allen vooruitgang in den landbouw beschouwt, in de nieuwe Grondwet optenemen; in een vorig congres was een

dergelijk adres aan de Regering ingediend, doch zonder gevolg en zonder antwoord gebleven. De hr *van Zuylen* ondersteunt het voorstel zeer; de hr *Tellegen* vindt, dat dit onderwerp niet in de Grondwet behoort; de hr *van Ittersum* vindt de bewoordingen van 't concept-adres te scherp en te bitter; de hr *Suringar* keurt ook den scherpen toon af, daar men eene goede en regtvaardige zaak in zachte bewoordingen moet verzoeken, om meer verzekerd te zijn van eenen goeden uitslag; de hr *Sloet* stelt voor, een adres aan ZM. over dat onderwerp intedienen, en de redactie daarvan aan eene commissie optedragen. Dienovereenkomstig wordt besloten en eene commissie daartoe benoemd.

De hr *Kerkhoven* doet eindelijk nog 't voorstel om een adres intedienen tot afschaffing van den turfaccijns, als nadeelig voor de veenderijen en voor de bebouwing van den ondergrond, als aanleiding gevende dat vele verbrandbare specie vernield en de brandstof voor de armen te duur gemaakt wordt; door de opheffing van den turfaccijns stelt hij zich voor, dat er eene vrijwillige, ongedwongene en natuurlijke kolonisatie op de ondergronden zal ontstaan. De hr *Ackersdyk*, 't voor- of nadeel van den turfaccijns in 't midden latende, acht het beter, ieder de gelegenheid te geven, om over dit aangelegen onderwerp natedenken, daar men wel moet bedenken dat bij 't afschaffen van eene belasting, dadelijk eene andere moet geschapen worden, omdat altijd in de behoefte der schatkist dient te worden voorzien; hij stelt voor, eene commissie te benoemen, om over dit onderwerp in 't volgend congres rapport uittebrengen. De hr *van Roijen*, hoewel het bijzonder schadelijke van den turfaccijns betoogende, ondersteunt dit voorstel, en wordt dienovereenkomstig besloten. Daar het reeds vier uur is, wordt besloten, de verdere werkzaamheden op morgen voorttezetten.

Te 5 uur hebben ongeveer 250 leden zich aan een keurig diner vereenigd, dat tot na middernacht is voortgezet en waar menige hartelijke toast is uitgebragt.

Buitenland.

't Fransche Bewind achtte den prins *Lodewijk Napoleon* zoo gevaarlijk voor de republiek (die nog vrij zwak schijnt te zijn) dat het voorgesteld heeft, de wet waarbij 't geslacht van keizer *Napoleon* uit Frankrijk gebannen is, tegen hem te handhaven. De Nationale Vergadering heeft den 13 dit voorstel verworpen, en gemeend dat hij, eens door de kiezers en wel in 4 departementen gekozen zijnde, niet uit de volksvertegenwoordiging mogt geweerd worden.

In de zitting van den 15 werd een brief voorgelezen van den prins, geschreven uit Londen, waarin hij aan de Vergadering verklaart: dat hij vreemd is aan degenen die zijn naam gebruiken om wanorde te stichten; dat hij niet naar 't bewind staat; dat hij, *zoo 't volk hem pligten oplegt, die zal weten te vervullen.* Dit laatste gezegde vooral ergerde velen; 't was, zeide men, eene oorlogsverklaring aan de republiek, een aanmaning tot opstand enz. Sommigen wilden den prins dadelijk ontzetten als volksvertegenwoordiger. Doch de beraadslaging werd verschoven tot de zitting van den 16. In deze werd eene kennisgeving van den prins voorgelezen, dat hij, zich onwillekeurig eene oorzaak ziende van onlusten en tweedragt, zijn ontslag neemt als vertegenwoordiger, en eerst als de republiek bevestigd is, zal terugkomen om als eenvoudig burger, onderworpen aan de wetten zijns lands, in Frankrijk te leven.

De fransche Nationale Vergadering heeft bepaald, dat geen lid der Vergadering afstand mag doen van de schadeloosstelling, die aan de leden is toegekend. Zoozeer acht de republiek 't stelsel van eereposten strijdig met de vrijheid en de gelijkheid.

De fransche schatkist is, sedert de vestiging der republiek bedenkelijk verachterd. Geene middelen tot herstel zijn nog aangewend, dan buitengewone belastingen ten bedrage van 250 a 300 millioen. Aan ontwerpen echter ontbreekt het niet. Zoo heeft de regering voorgesteld, al de winsten, die de verzekering voor brandschade oplevert, en die dusver door bijzondere vereenigingen genoten werd, voor den staat in beslag te nemen.

't Duitsche Parlement heeft zes millioen thaler bestemd voor de daarstelling eener Duitsche zeemagt.

Heden overleed onze zeer beminnenswaardige oom *T. Zwindermans*, in den gezegenden ouderdom van ruim *twee en zeventig jaar.*

Dalen, *Namens Broeders en Zuster,*
11 *Junij* 1848. E. Z. OLDENBANNING.

Regenten over het Huis van Arrest en Justitie te Assen, zullen, op dingsdag den 27 Junij 1848, des middags om twaalf uur, in gemeld huis aan den minstinschrijvende, en overeenkomstig de voorwaarden aldaar voorhanden, uitbesteden de leverantie van **twaalf dagwerken ZWARTEN SCHERPEN TURF,** te leveren in dit jaar en in het voorjaar van 1849. *Regenten voornoemd,*

Assen, G. KNIPHORST,
17 *Junij* 1848. *Van wege dezelve,*
[illegible]

LOTERIJ, 2. kl. 3de lijst: n. 11397 *f* 1000.

Hoogeveen, 13 *Junij.* Rogge *f* 5.02$\frac{1}{4}$; Boekw. *f* 5.15; Haver *f* » . »; Boter n. pond *f* 0.60.

Ter markt aangebragt: 109 mudd. Rogge; 43 mudd. Boekweit; 0 mudd. Haver; 190 pond. Boter.

Meppel, 15 *Junij.* Rogge *f* 5.10. Boekweit *f* 5.20. Boter 1$\frac{1}{2}$ n. pond *f* 1.10. Boter $\frac{1}{8}$ vat *f* 15.00.

Groningen, 16 *Junij.* Tarwe *f* 6.00 a *f* 7.50. Rogge *f* 4.50 a *f* 5.30. Boekweit *f* 4.70 a *f* 5.40. Gerst *f* 2.55 a *f* 3.15, knobbe *f* 3.30 a *f* 3.90. Dikke haver *f* 2.55 a *f* 3.60. Voerhaver *f* 2.25 a *f* 2.50. Paardeboonen *f* 4.25 a *f* 4.90. Koolzaad *f* 10.50 a *f* 10.75. Gort grove *f* 6.25 a *f* 6.50, parel 100 ned. pond *f* 10.00 a *f* 11.00. Raapolie per vat *f* 35.00. Tarwe bijna zonder handel. Rogge bij klein gerijf tot vorige prijzen traag afgaande. Boekweit 10 ct lager nog moeijelijk te plaatsen. Garst niet dan lager te verkoopen. Dikke Haver iets lager, voersoorten tot vorige prijzen verkocht. Boonen in een doen. Koolzaad als voren. Gort met weinig handel.

Zwol, 16 *Junij.* Tarwe *f* 8.00 a *f* 9.00. Rogge *f* 5.10 a *f* 5.70. Boekweit *f* 4.25 a *f* 5.40. Gerst *f* 4.10 a *f* 4.40. Haver *f* 2.70 a *f* 3.60. Aardapp. *f* 1.85 a *f* 2.70. Boonen *f* 5.25. Boter ned. pond *f* 0.62$\frac{1}{2}$ a *f* 0.70, $\frac{1}{8}$ ton *f* 15.12$\frac{1}{2}$ a *f* 15.37$\frac{1}{2}$.

Amsterdam, 17 *Junij.* Werk. Sch. 2$\frac{1}{2}$ pct 41$\frac{3}{4}$ a 42; dito 3 pct 48$\frac{9}{16}$ a $\frac{3}{4}$; dito op resc. 3 pct » a »; Werk. Sch. 4 pct 63$\frac{5}{8}$ a $\frac{3}{4}$; O. I. leening 4 pct 62$\frac{1}{2}$; Am. Synd. 3$\frac{1}{2}$ pct 62$\frac{3}{4}$; Handelm. 4$\frac{1}{2}$ pct 122; Haarlemmerm. 5 pct » a »; Aand. Rijnspoorw. 4$\frac{1}{2}$ pct » a »; Aand. Holl. Spoorw. 55$\frac{1}{2}$. De laatste helft der week waren onze fondsen algemeen williger.

Te *Assen*, bij VAN GORCUM EN COMP., Provinciale Drukkers.